

Національний університет

водного господарства

та природокористування

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра фінансів і економіки природокористування

104-112

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до проведення практичних занять та
виконання самостійної роботи**

з дисципліни „Ринок фінансових послуг”

для студентів за спеціальністю 7.050104 „Фінанси”

денної та заочної форми навчання

Європейська кредитно-трансфертна система

Рекомендовано методичною
комісією за спеціальністю
7.050104 ”Фінанси”
протокол № 4
від 24 грудня 2010 р.

Рівне-2010

Методичні вказівки до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни „Ринок фінансових послуг” для студентів за спеціальністю 7.050104 „Фінанси” денної та заочної форм навчання / В.І. Павлов, Н.М. Кондрацька. – Рівне : НУВГП, – 2010. – 23 с.

Упорядники:

В.І. Павлов, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і економіки природокористування;

Н.М. Кондрацька, к.е.н., старший викладач кафедри фінансів і економіки природокористування

Відповідальний за випуск: В.І. Павлов, доктор економічних наук професор, завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ЗМІСТ

1. Загальні рекомендації до вивчення дисципліни	3
2. Плани практичних занять	3
3. Задачі для вирішення	5
4. Методичні рекомендації щодо вирішення задач	11
5. Завдання для самостійної роботи.....	14
6. Питання гарантованого рівня знань.....	18
7. Рекомендована література	22

1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дані методичні вказівки розроблені для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 7.050104 „Фінанси”.

Методичні вказівки мають за мету надати допомогу студентам у підготовці до практичних занять та складанні підсумкових модулів з дисципліни „Ринок фінансових послуг”.

В даній розробці наводяться основні питання підготовки студентів до практичних занять, задачі для вирішення, перелік тем самостійної та індивідуальної роботи, питання гарантованого рівня знань, а також перелік рекомендованої літератури.

Згідно навчального плану дисципліни передбачена форма підсумкового контролю – іспит. Оцінювання знань здійснюється за 100-бальною шкалою наступним чином: результати поточного контролю оцінюються за шкалою від 0 до 60 балів, підсумковий контроль – від 0 до 40 балів.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1.

Фінансові послуги на грошовому ринку

Структура і суть грошового ринку. Характеристика послуг на обліковому ринку та їх особливості. Фінансові послуги на міжбанківському ринку.

Література [1, 2, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 23, 27]

Практичне заняття 2.

Фінансові послуги на валютному ринку

Поняття і структура валютного ринку. Валютні операції на ринку фінансових послуг. Валютне регулювання та курсова політика Центрального банку.

Література [1, 2, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 23, 27]

Практичне заняття 3.

Фінансові послуги на ринку позик

Структура ринку капіталів. Суть та функції кредиту. Банки - основні учасники ринку капіталів.

Література [1, 2, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 23, 27]

Фінансові послуги на ринку цінних паперів

Ринок цінних паперів та принципи його функціонування. Первинний ринок цінних паперів. Вторинний ринок цінних паперів. Загальна характеристика та класифікація цінних паперів.

Література [1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 16, 18, 19, 20, 24, 25, 26]

Практичне заняття 5.

Фінансові послуги з перейняття ризику

Поняття ризику та фінансового ризику. Методи та критерії вимірювання міри фінансового ризику. Способи зниження міри фінансового ризику. Стратегії керування ризиком. Поняття хеджування.

Література [1, 2, 6, 9, 12, 17, 18, 23]

Практичне заняття 6.

Інфраструктура ринку фінансових послуг

Поняття та елементи ринкової інфраструктури. Особливості організації та функціонування інфраструктури ринку цінних паперів. Інфраструктура валютного ринку. Інфраструктура страхового ринку. Особливості організації інфраструктури ринку нерухомості. Ринок дорогоцінних металів і каміння та інших об'єктів реального інвестування.

Література [1, 2, 3, 6, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 21, 22, 23]

Практичне заняття 7.

Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг

Необхідність фінансового регулювання фінансового ринку на етапі становлення його функціональної системи. Національний банк як орган державного регулювання фінансового ринку. Регуляторні повноваження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг. Роль саморегулювних організацій на фінансовому ринку.

Література [1, 2, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 17, 18, 23, 24, 27]

3. ЗАДАЧІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ

Задача 1. Ви вирішили щорічно протягом 5 років розміщати на депозитному рахунку інвестиційного фонду 2110 грн. Щорічно на вклад фонд нараховує 10%. Визначити суму коштів, що акумулюється на початок 5 року, якщо відсотки нараховуються на кінець року.

Задача 2. Якою буде сума накопичена на депозитному рахунку через 7 років, якщо вкладати щорічно по 1500 грн., під 13% річних, схема нараховування пренумерандо?

Задача 3. Визначити теперішню вартість суми купонних виплат облігації із наступними характеристиками: номінальна вартість 1000 грн., строк погашення 20 років, купонна виплата нараховується у розмірі 5% від номіналу, необхідна норма віддачі 7%.

Задача 4. Акціонерне товариство зобов'язується здійснювати дивідендні виплати у розмірі 300 грн. на початку періоду. Якою буде приведена вартість дивідендних виплат за 4 роки, якщо необхідна щорічна доходність 11%?

Задача 5. У пенсійний фонд у кінці кожного кварталу будуть вноситись 40 грн., на які також щоквартально будуть нараховуватись складні відсотки за номінальною річною ставкою 10 % річних. Визначити суму, накопичену у фонді за 25 років

Задача 6. Визначити суму, накопичену протягом 20 років, якщо у кінці кожного кварталу будуть вноситись 150 грн., на які також щоквартально будуть нараховуватись складні відсотки за номінальною річною ставкою 10 % річних.

Задача 7. Після виходу на пенсію через 25 років ви плануєте здійснити подорож, вартість якої 22000 грн. Яким повинен бути розмір щорічних внесків, котрі вносяться щорічно в кінці року? За умовами договору на депозит нараховуються складні відсотки за ставкою 20 % річних.

Задача 8. Визначити суми, накопичені у пенсійному фонді протягом 25 років. Якщо у фонд на початку кожного кварталу будуть вноситись 120,40 грн., на які також щоквартально будуть нараховуватись складні відсотки за номінальною річною ставкою 10 % річних.

Задача 9. Ви вирішили щорічно на початку кожного року перераховувати до недержавного пенсійного фонду суми, на які будуть нараховуватись складні відсотки за ставкою 20 % річних. Визначити розмір внесків, необхідних для накопичення через 30 років суми 48000 грн.

Задача 10. Чи доцільним є інвестування 10000 грн. у інвестиційний проект, який принесе 2000 грн. через рік, 4000 грн. через два роки, і 8000 грн. через 3 роки? Дисконтна відсоткова ставка складає 23%. Для розв'язку скористайтесь часовою віссю.

Задача 11. Який з двох проектів повинен обрати інвестор якщо:

- за проектом А витрати складають 3000 грн. сьогодні і 5000 грн. через рік. Інвестиційний дохід становитиме 1000 грн. через рік, 4000 грн. через два роки і 7000 грн. через три роки.
- за проектом Б витрати складають 6000 грн. сьогодні і 2000 грн. через рік. Інвестиційний дохід становитиме 6000 грн. через рік, 4000 грн. через два роки і 2000 грн. через три роки.

Дисконтна ставка 10%

Задача 12. За розрахунками експертів компанії за проектом становитимуть:

Період	Грошові потоки, грн.	Фактор еквівалента певності, %
через 1 рік	60 000	95
через 2 роки	70 000	85
через 3 роки	50 000	75
через 4 роки	40 000	65
через 5 років	10 000	45

Початкові інвестиції складають 12 тис. грн. Безпечна ставка 9%. Чи доцільною є реалізація такого проекту, якщо враховувати фактор еквіваленту певності?

Задача 13. Визичте чистий дисконтова ний дохід від проекту тривалістю 8 років, необхідна норма доходності 18%. За проектом очікуються наступні грошові потоки:

Період життя проекту	Грошові потоки, грн.
0	-300 000
1	-200 000
2	10 000
3	50 000
4	100 000
5	150 000
6	150 000
7	200 000
8	50 000

Задача 14. Графічним методом визначте внутрішню норму доходності для проекту, витрати за яким становлять 20 тис. грн., а доходи 15 тис. грн. через рік та 10 тис. грн. через два роки.

Задача 15. Аналітичним методом визначте внутрішню норму доходності для інвестиційного проекту вартістю 50 тис.грн., за яким щорічно протягом 3 років доходи складатимуть 30 тис. грн.

Задача 16. Розрахуйте індекс прибутковості інвестиційного проекту із періодом життя 6 років, дисконтною ставкою 16% та наступними грошовими потоками:

Період	Інвестиційні вкладення, грн.	Згенеровані доходи, грн.
на початок реалізації проекту	30000	
через 1 рік	40000	10000
через 2 роки	20000	10000
через 3 роки		30000
через 4 роки		50000
через 5 років		40000
через 6 років		10000

Задача 17 Яким є дискontований та не дискontований період окупності інвестиційного проекту, за умови, що дисконтна ставка 19% ? Проект характеризується наступними показниками:

Період	Інвестиційні вкладення, грн.	Згенеровані доходи, грн.
на початок реалізації проекту	55000	-
через 2 роки	85000	35000
через 3 роки	-	85000
через 4 роки	-	100000
через 2 роки	-	75000

Задача 18. Інвестиції у цінні папери становлять 50 000 грн. вкладено на один рік з виплатою процентів за ним у кінці періоду. Початкова процентна ставка — 7%. Визначити поправку на інфляцію та премію за ризик неповернення при очікуваному рівні інфляції 6% та ризику неповернення 2%.

Задача 19. Яку кількість ф'ючерсних угод, необхідно продати, щоб захеджувати 10 млн. дол. вартості портфеля на готівковому ринку за допомогою ф'ючерсної угоди на основі індексу Standard Peors'500, значення якого 6.10 поточного року сягнуло 350,75. Бета коефіцієнт ринку – 0,8801.

Задача 20. Інвестор купує через рахунок з використанням маржі 100 акцій корпорації по 20 дол. за штуку. Визначте, яку суму повинен сплатити інвестор брокерській фірмі при вихідному необхідному рівні маржі в 60% і який розмір позики, наданої інвестору брокерською фірмою.

Задача 21. Нехай інвестор очікує підвищення курсу ринкових акцій на 5 дол., Визначити очікувану дохідність у розрахунку на вкладені від купівлі на власні засоби та очікувану дохідність з використанням позичкових засобів від покупки 500 акцій за ціною 30 дол. за шт. За умови, що жодні дивіденди грошима за цей рік не сплачувалися, процентна ставка по позичкових коштах — 12%, а вихідний необхідний рівень маржі — 65%.

Задача 22. Визначте дохідність від операції продажу „без покриття 100 акцій за ціною 100 дол. за одиницю. Якщо позичку було повернуто, коли акції котирувались по 50 дол., відразу ж після виплати дивідендів у розмірі 1 дол.

Задача 23. Банк встановив наступний курс долара США:

- покупка (Bid) – 7,94
- продаж (Offer) – 7,98

Визначити скільки грн. можна отримати за 250 дол. США та скільки доларів США можна купити на 957,6 грн.

Задача 24. Банк у оголосив наступне котирування валют (Bid-Offer):

- долар США/грн. 8,01-8,05
- казахстанських тенге/грн. 0,18-0,28.

Визначити крос-курс долара США до казахстанських тенге.

Задача 25 Швейцарський банк дає наступні котирування (Bid-Offer):

- долар США/рос руб – 32,75-32,95
- долар США/швейцарський франк – 1,44-1,48.

Визначити крос-курс російського рубля до швейцарського франка.

Задача 26. Курс долара США / рос. рубля рівний 27,66.

Процентні ставки на грошовому ринку дорівнюють:

- за операціями в рублях – 30%;
- за операціями в доларах США – 15%.

Визначте теоретичні 90 і 180 денний форвардний курси долара США до рос. рубля, форвардну маржу та прибутковість операцій. Тривалість процентного року становить за рублями 365 днів, а за доларами США – 360 днів.

Задача 27. Курс долара США до гривні рівний 8,55 Процентні ставки на грошовому ринку дорівнюють:

- за операціями в гривнях – 20%;
- за операціями в доларах США – 8%.

Визначити теоретичні 90 і 180 денний форвардний курси долара США до гривні, форвардну маржу та прибутковість операцій. Тривалість процентного року становить за гривнями і за доларами США – 360 днів.

Задача 28. Розрахуйте α - та β - коефіцієнти для облігацій Укрсоцбанку (USCB) скориставшись даними таблиці. Зробіть висновки щодо доцільності інвестування у даний вид боргових цінних паперів.

Дні	Доходність індексу ПФТС-Cbonds/TR, %	Доходність USCB, %
1	22	24
2	18	20
3	23	27
4	25	29
5	25	28

Задача 29. На основі дисперсійного аналізу визначте який цінний папір є більш ризиковим. Вихідні дані наведені в таблиці

Періоди	Ціна акцій Алчевського металургійного комбінату (ALMK), грн.	Ціна акцій Азовсталь (AZST), грн.
1	33	25
2	35	23
3	31	28
4	29	29
5	30	27

Задача 30. Спираючись на дані наведені в таблиці, визначте який із цінних паперів є найменш ризиковий, а який найбільш ризиковий.

Періоди	Акції Сумського машинобудівного НВО ім. Фрунзе (SMASH), грн.	Акції Стахановського вагонобудівного заводу (SVGZ), грн.	Акції Ужгородського Турбогазу (UZHT), грн.
1	32	23	28
2	23	24	27
3	34	25	26
4	48	24	29
5	54	23	28

4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧ

4.1. Для розв'язання задач 1-9 необхідно використати формули накопичення та дисконтування анuitету:

	Накопичення	Дисконтування
Пренумерандо	$FV = PV_A * A_{pre} = PV_A * \frac{(1+i)^n - 1}{i}$	$PV = FV_A * A_{pre} = FV_A * \frac{(1+i)^n - 1}{i(1+i)^n}$
Постнумерандо	$FV = PV_A * A_{post} = PV_A * \frac{(1+i)^n - 1}{i}$	$PV = FV_A * A_{post} = FV_A * \left(1 - \frac{1}{(1+i)^n}\right)$

4.2. Для розв'язання задач 10-17 слід використати формули оцінки ефективності проекту:

Показник	Формула	Примітки
Чистий Дисконтований дохід (NPV)	$NPV = \sum_{n=0}^i \frac{P_n}{(1+i)^n} - \sum_{m=0}^k \frac{IC_m}{(1+i)^m}$	Якщо: NPV > 0 – проект варто прийняти; NPV < 0 – проект варто відкинути;
Внутрішня норма доходності (IRR)і	$\sum_{n=0}^i \frac{P_n}{(1+i)^n} = \sum_{m=0}^k \frac{IC_m}{(1+i)^m}$	Цей показник порівнюється із гранично ставкою, що вибирається фірмою самостійно
Середня норма рентабельності (ARR)	$ARR = \frac{\left(\sum_{n=0}^i \frac{P}{(1+r)^n}\right) / (N/12)}{\sum_{m=0}^i \frac{IC}{(1+r)^m}}$	Цей показник інтерпретується як середній річний дохід від реалізації проекту
Індекс прибутковості і інвестицій (PI)	$PI = \frac{\sum_{n=0}^i \frac{P_n}{(1+i)^n}}{\sum_{m=0}^i \frac{IC_m}{(1+i)^m}}$	PI < 1 – інвестиційний проект нерентабельний
Дисконтований період окупності	$\sum_{n=0}^i \frac{IC}{(1+r)^n} = \sum_{n=0}^i \frac{P}{(1+r)^n}$	Теперішня вартість грошових надходжень повинна перевищувати теперішню вартість інвестицій

4.3 Для розв'язання задач 18-27 слід використати формули:

Показник	Формула	Примітки
Кількість ф'ючерсних угод, що зводять до мінімуму ризик	$Q_{fut} = \frac{V_p}{V_f} \cdot \beta_{RM}$	V_p - розмір портфеля, який необхідно зарезервувати; V_f - вартість ф'ючерсного контракту; β_{RM} - бета коефіцієнт ринку
Сума, яку повинен сплатити інвестор брокерській фірмі	$K = Q \cdot P \cdot k$	Q - обсяг фінансового активу; P - ціна активу; k - необхідний рівень
Очікувана дохідність у розрахунку на вкладені від купівлі на власні засоби	$I = \frac{(P_1 - P_0) \cdot Q}{P_0 \cdot Q}$	
Очікувана дохідність у розрахунку на вкладені власні кошти від покупки з використанням позикових засобів	$I = \frac{((P_1 - P_0) \cdot Q) - (i_{inc} \cdot (1 - k) \cdot P \cdot Q)}{Q \cdot P_0 \cdot k}$	
Очікувана дохідність від операції продажу фінансових активів „без покриття”	$I = \frac{((P_0 - P_1 - D) \cdot Q)}{Q \cdot P_0}$	
Форвардний курс у випадку, якщо тривалість процентного року різна	$F_{\%} = S_{\%} \frac{1 + i \frac{d}{KD_B}}{1 + i \frac{d}{KD_A}}$	
Форвардна маржа у випадку, якщо тривалість процентного року різна	$FM = F_{\%} - S_{\%}$	
Наближений форвардний	$F'_{\%} = S_{\%} + FM'$	
Наближена форвардна маржа	$FM' = S_{\%} \cdot (i_A - i_B) \frac{d}{KD}$	
Дохідність форвардних операцій	$I = \frac{FM}{F_{\%}} \cdot \frac{KD}{d}$	

4.4. Для розв'язання задач 28-30 слід провести кореляційно-регресійний аналіз:

Показник	Формула	Примітки
Дисперсія (варіацію) прибутку ринкового портфеля та окремого цінного паперу	$\sigma^2 = \frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n}$	де n — кількість періодів; $\sum (x - \bar{x})^2$ — квадратичне відхилення доходу; $\sum ((x - \bar{x})_i \cdot (x - \bar{x})_m)$ — відхилення доходів від середнього
Стандартне відхилення	$\sigma_m = \sqrt{\sigma_m^2}$	
Коваріація доходів	$COV_{i,m} = \frac{(\sum (x - \bar{x})_i \cdot \sum (x - \bar{x})_m)}{n}$	
Рівняння регресії	$R_{it} = \alpha_i + \beta_i R_{mt}$ $\alpha_i = \bar{R}_i - \beta_i (\bar{R}_m)$ $\beta_i = \frac{COV_{i,m}}{\sigma_m^2}$	
Коефіцієнт кореляції	$\rho_{m,i} = \frac{COV_{m,i}}{\sigma_m \cdot \sigma_i}$	
Коефіцієнт детермінації	$R^2 = (\rho)^2$	
Загальний ризик	$\sigma_i^2 = (R^2) \cdot \sigma_i^2 + (1 + R^2) \cdot \sigma_i^2$	$(R^2) \cdot \sigma_i^2$ - систематичний ризик; $(1 + R^2) \cdot \sigma_i^2$ - несистематичний ризик

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Студенти самостійно опрацьовують питання вищенаведених тем, використовуючи рекомендовану літературу (табл. 1).

Таблиця 1

Рекомендовані завдання для самостійної роботи

№	Тема самостійної роботи	Короткий зміст	Рекомендована література
1	2	3	4
1	Ринок фінансових послуг та його роль в економіці	Місце фінансового ринку в фінансовій системі. Підходи до класифікація фінансових ринків.	1, 2, 6, 9, 12, 17, 18, 23
2	Суб'єкти ринку фінансових послуг	Нормативно-правова база діяльності учасників фінансового ринку. Підходи до функціонального поділу учасників фінансового ринку.	1, 2, 6, 9, 12, 17, 18, 21, 22, 23
3	Поняття і класифікація фінансового посередництва	Нормативно-правова база надання фінансових послуг. Підходи до визначення фінансових послуг та фінансового посередництва. Класифікація фінансових посередників	1, 2, 6, 9, 12, 17, 18, 21, 22, 23
4	Інституційна структура ринку фінансових послуг	Генезис розвитку інституційної структури фінансового ринку. Світовий досвід банківської діяльності у сфері надання фінансових послуг. Світовий досвід небанківських кредитних інституцій.	1, 2, 6, 9, 10, 12, 17, 18, 21, 22, 23
5	Сегментарна структура ринку фінансових послуг	Методологічні підходи до вирішення проблеми структуризації фінансового ринку. Світовий досвід структуризації фінансового ринку (за основною групою фінансових активів)	1, 2, 3, 6, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 21, 22, 23
6	Фінансові послуги на грошовому ринку	Нормативно-правова база функціонування депозитного ринку Світовий досвід надання послуг для здійснення грошових платежів та розрахунків. Порівняльна характеристика операцій з інструментами грошового ринку	1, 2, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 23, 27

1	2	3	4
7	Фінансові послуги на валютному ринку	Порівняльна характеристика конверсійних операції на валютному ринку. Світовий досвід операцій на форвардному ринку. Генезис міжнародних розрахунків. Характеристика валютних клірингових розрахунків.	1, 2, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 23, 27
8	Фінансові послуги на ринку позик	Порівняльна характеристика послуг комерційних банків. Світовий досвід фінансових послуг на ринку позичкового капіталу. Інші послуги комерційних банків на фінансовому ринку.	1, 2, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 23, 27
9	Фінансові послуги на ринку цінних паперів	Порівняльна характеристика фінансових послуг на ринку акцій та облігацій. Світовий досвід фінансових операцій з іншими видами цінних паперів та похідними інструменти ринку цінних паперів. Алгоритм формування курсової вартості цінних паперів та біржові операції.	1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 16, 18, 19, 20, 24, 25, 26
10	Фінансові послуги з перейняття ризику	Підходи до тлумачення понять „ризик” та „фінансовий ризик”. Автоматизація розрахунків міри фінансового ризику. Світовий досвід зниження міри фінансового ризику.	1, 2, 6, 9, 12, 17, 18, 23
11	Інфраструктура ринку фінансових послуг	Генезис розвитку інфраструктурних інституцій фінансового ринку. Особливості організації та функціонування інфраструктури ринку фінансових послуг країн світу.	1, 2, 3, 6, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 21, 22, 23
12	Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	Нормативно-правова база регулювання фінансового ринку. Структура та повноваження інституцій регулювання ринку фінансових послуг. Світовий досвід саморегулювання ринку фінансових послуг	1, 2, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 17, 18, 23, 24, 27

Індивідуальна робота студентами денної форми навчання виконується у вигляді науково-дослідних завдань, які враховуються при поточному оцінюванні знань.

ІНДЗ включає план, вступ, основну частину, висновки, список літератури та додатки. Завдання оформляється на стандартному папері формату А4 (210 x 297) з одного боку. Поля: верхнє, нижнє та ліве — 20 мм, праве — 10 мм. Воно може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою.

Захист ІНДЗ відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

Перелік тем індивідуальних науково-дослідних завдань

1. Фінансові послуги на валютному ринку України.
2. Фінансові послуги на міжнародному валютному ринку.
3. Фінансові послуги на міжбанківському ринку: склад, сучасний стан та перспективи розвитку.
4. Обліковий ринок в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
5. Фінансові послуги на ринку капіталів України.
6. Сучасний стан та особливості надання розрахунково-клірингових послуг.
7. Сучасний стан та особливості надання депозитарних послуг.
8. Сучасний стан та діяльність зберігачів цінних паперів.
9. Сучасний стан та особливості надання послуг із торгівлі цінними паперами.
10. Сучасний стан та особливості надання послуг із організації торгівлі цінними паперами.
11. Сучасний стан та особливості надання послуг із андерайтингу.
12. Діяльність первинних дилерів на ринку фінансових послуг.
13. Діяльність компаній з управління активами на ринку фінансових послуг.
14. Діяльність кредитних спілок на ринку фінансових послуг.
15. Діяльність недержавних пенсійних фондів на ринку фінансових послуг.
16. Діяльність страхових компаній на ринку фінансових послуг.
17. Діяльність лізингових компаній на ринку фінансових послуг.
18. Факторингові компанії на ринку фінансових послуг.
19. Діяльність ломбардів на ринку фінансових послуг.

20. Сучасний стан та особливості надання інформаційних послуг.
21. Діяльність рейтингових агентств на ринку фінансових послуг.
22. Роль та особливості діяльності комерційних банків на ринку фінансових послуг.
23. Регуляторна діяльність Національного банку України ринку фінансових послуг.
24. Регуляторна діяльність Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг.
25. Вітчизняний досвід саморегулювання на ринку фінансових послуг.
26. Механізм функціонування ринку FOREX.
27. Світовий досвід регулювання ринку фінансових послуг.
28. Особливості саморегулювання ринку фінансових послуг країн світу.
29. Міжнародна фінансова корпорація на ринку фінансових послуг.
30. Діяльність міжнародних організацій на ринку фінансових послуг.

6. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

1. Сутність мета та завдання ринку фінансових послуг.
2. Функції ринку фінансових послуг.
3. Класифікація ринку фінансових послуг.
4. Сутність та структура фінансових активів.
5. Основні характеристики фінансового активу.
6. Фірми, домогосподарства та держава як учасники ринку фінансових послуг.
7. Поділ учасників ринку фінансових послуг за функціями.
8. Емітенти та інвестори на ринку фінансових послуг.
9. Інституційні інвестори на ринку фінансових послуг.
10. Інфраструктурні інституції ринку фінансових послуг.
11. Необхідність, мета та завдання державного регулювання ринку фінансових послуг.
12. Інституції державного регулювання ринку фінансових послуг.
13. Функції державного регулювання.
14. Національний банк його структура та функції.
15. Регуляторні повноваження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг.
16. Сутність та фінансового посередництва.
17. Види фінансових послуг.
18. Структура фінансової послуги.
19. Спільні та відмінні риси між фінансовою послугою та фінансовою операцією
20. Джерелами, за рахунок яких надаються фінансові послуги.
21. Визначення вартості фінансової послуги.
22. Принципи надання фінансових послуг.
23. Ринок банківських послуг.
24. Ринок фінансових послуг кредитних спілок.
25. Ринок фінансових послуг ломбардів.
26. Фінансові послуги в системі гарантування вкладів.
27. Фінансові послуги на валютному ринку.
28. Ринок фінансових послуг з лізингу.
29. Фінансові послуги з перейняття ризику страховими компаніями.

30. Ринок фінансових послуг недержавних пенсійних фондів.
31. Фінансові послуги у сфері будівництва та операцій з нерухомістю.
32. Фінансові послуги у сфері інноваційної діяльності.
33. Фінансові послуги міжнародних фінансових організацій та установ.
34. Ринок фінансових послуг професійних учасників фондового ринку.
35. Ринок допоміжних та супутніх послуг у сфері фінансової діяльності.
36. Сутність та роль фінансових посередників в економіці держави
37. Класифікація фінансових посередників за видами економічної діяльності
38. Класифікація фінансових посередників за юридичним статусом
39. Класифікація фінансових посередників за територіальною ознакою
40. Класифікація фінансових посередників за організаційною формою
41. Класифікація фінансових посередників за відповідністю чинному законодавству
42. Класифікація фінансових посередників за типом винагороди
43. Класифікація фінансових посередників за типом спілкування з клієнтами
44. Методологічні підходи до вирішення проблеми структуризації фінансового ринку
45. Структуризація та сегментація фінансового ринку

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

1. Структура та суть грошового ринку.
2. Суб'єкти грошового ринку.
3. Об'єкти грошового ринку.
4. Попит та пропозиція на грошовому ринку.
5. Відсоткові ставки на грошовому ринку.
6. Обліковий ринок та його структура.
7. Інструменти облікового ринку.
8. Структура та суть міжбанківського ринку.

9. Міжбанківські депозити.

10. Міжбанківські кредити овердрафт.
11. Міжбанківські кредити овернайт.
12. Операції РЕПО на міжбанківському ринку.
13. Ломбардні кредити.
14. Валюта. Конвертованість валюти.
15. Валютний курс та його види.
16. Котирування на валютному ринку.
17. Валютний ринок та його структура.
18. Сутність та значення відкритої позиції з продажу й купівлі валюти від власного імені і за власний рахунок.
19. Поточні валютні операції.
20. Валютні операції пов'язані з рухом капіталів.
21. Валютне регулювання на фінансовому ринку.
22. Повноваження Центрального банку на валютному ринку.
23. Методи валютного регулювання.
24. Становлення та розвиток валютного ринку в Україні.
25. Суть ринку капіталів та його відмінність від грошового ринку.
26. Учасники ринку капіталу.
27. Суть кредиту та його роль в економіці.
28. Роль банків на ринку капіталів.
29. Активні та пасивні операції комерційних банків.
30. Банківський кредит та його особливості.
31. Джерела та принципи банківського кредиту.
32. Класифікація банківських кредитів.
33. Держава на ринку капіталів.
34. Особливості грошово-кредитного регулювання.
35. Поняття, завдання фондових бірж.
36. Члени фондової біржі.
37. Історія розвитку бірж.
38. Вимоги та порядок створення фондових бірж.
39. Правила фондової біржі.
40. Управління та регулювання діяльності фондових бірж.
41. Поняття біржової угоди та їх класифікація.
42. Біржові котирування та біржові списки.
43. Інформація про діяльність фондових бірж.
44. Агенти, маклери та спеціалісти на фондовій біржі.
45. Діяльність брокерів та дилерів на фондових біржах.
46. Спекулянти на фондових біржах.
47. Діяльність фондових бірж в Україні.

48. Поняття та особливості обігу форвардного контракту.
49. Поняття та особливості обігу ф'ючерсного контракту.
50. Поняття та особливості обігу опціону.
51. Варант, особливості його випуску.
52. Ф'ючерсні ринки та їх характерні риси.
53. Типи торгів фінансовими ф'ючерсами.
54. Торгівля і спекуляція фінансовими ф'ючерсами.
55. Етапи укладання ф'ючерсних угод.
56. Типи наказів та специфіка їх розміщення.
57. Використання показник середнього очікуваного значення для вимірювання ризику на ринку фінансових послуг.
58. Дисперсія та середнє квадратичне відхилення, як показники вимірювання ризику на ринку фінансових послуг.
59. Коефіцієнт варіації як відносний показник що слугує для вимірювання ризику на ринку фінансових послуг.
60. Модель оцінки капітальних активів.
61. Аналіз β - коефіцієнтів.
62. Торговці і хедери на ринку фінансових послуг.
63. Хеджування контрактами на фінансові ф'ючерси.
64. Етапи прийняття рішень про хеджування.
65. Ефективність хеджування на ринку фінансових послуг.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. Базова література

1. Ринок фінансових послуг : Навч. посіб / М.М. Буднік, Л.С. Мартюшева, Н.В. Сабліна. – К. : ЦУЛ, 2009. – 334 с.
2. Ходаківська В.П. Ринок фінансових послуг : Навчальний посібник / В.П. Ходаківська, О.Д. Данілов. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 501 с.
3. Павлов В.І. Цінні папери в Україні: навчальний посібник / В.І. Павлов, І.В. Кривов'язюк [під редакцією І.І. Пилипенка, О.П. Жука] – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2002. – 305 с.

7.2. Допоміжна література

4. Бердникова Т.Б. Оценка ценных бумаг : учебное пособие / Т.Б. Бердникова. – М. :ИНФРА, 2004. – 144 с.
5. Економіко-корпоративні основи підприємств : Навч. посібник / В.І. Павлов, І.І. Пилипенко, Н.В. Павліха, та інші. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2005. – 378 с.
6. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т3 / редкол. : С.В. Мочерний та інш. – К. : видавничий центр „Академія”, 2002. – 952 с.
7. Закон України „Про банки та банківську діяльність” № 2121-III від 07.12.2000 : із змінами станом на 09.01.2009 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – № 5-6. – С. 30.
8. Закон України „Про державне регулювання ринку цінних паперів” № 448/96-ВР від 30.10.1996 :із змінами станом на 14.01.2009 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1996. – № 51. – С.292 введений в дію Постановою Верховної Ради України № 475/96-ВР від 30.10.96 / Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 51. – С. 293.
9. Закон України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” № 2664-III від 12.07.2001 із змінами станом на 03.12.2008 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2002. – № 1. – С. 1
10. Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” № 3480-IV від 23.02.2006 із змінами станом на 30.03.2009 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2006. – № 31. – С.268.
11. Мозговий О.М. Фондовий ринок : Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. (спец «Менеджмент» і «Міжнародна економіка»). – К. : КНЕУ, 2001. – 96 с.

12. Маслова С.О. Ринок фінансових послуг : Навч. посіб. 3-є вид., виправлене / С.О. Маслова, О.А. Опалов. – К. : Каравела, 2004. – 344 с.

13. Положення „Про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України” затверджене Указом Президента України від 4 квітня 2003 року №292/2003

14. Положення „Про Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку” затверджене Указом Президента України № 142/97 від 14.02.1997

15. Рубцов Б.Б. Мировые рынки ценных бумаг / Б.Б. Рубцов. – М. : из-во „Экзамен”, 2002. – 448с.

16. Солодкий М.О. Біржовий ринок / М.О. Солодкий. – К. : Джерела М, 2002. – 336 с.

17. Унінець-Ходаківська В.П. Ринок фінансових послуг : теорія і практика : навчальний посібник / В.П. Унінець-Ходаківська, О.І. Костюкевич, О.А. Лятамбор [Вид. 2-ге, доп. і перероб] – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.

18. Шелудько В.М. Ринок фінансових послуг : Навч. посіб. / В.М. Шелудько [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Знання-Прес, 2003. – 535 с.

19. Merton R. Financial Innovation and the Management and Regulation of Financial Institutions. R. Merton. – NBER Working Paper 5096. Cambridge, Mas., April, 1995

20. Fundamentals of corporate finance. / Richard A. Barealey, Stewart C. Myers, Alan J. Marcus. – McGraw-Hill, Inc., USA, 1995. – p.107-128.

7.3. Електронні джерела

21. www.mifin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України.

22. www.ssmc.gov.ua – офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

23. www.dfr.gov.ua – офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг.

24. www.pfts.com – офіційний сайт фондової біржі „ПФТС”.

25. www.ndu.gov.ua – офіційний сайт Національного депозитарію України

26. www.mfs.kiev.ua – офіційний сайт депозитарію цінних паперів „Регіональний фондовий союз”.

27. www.uaib.com.ua – офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу.